

Ігор Горошкін (Інститут педагогіки НАПН України, ст. науковий співробітник відділу навчання іноземних мов)

ЧАНТ ЯК ЗАСІБ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Сучасні глобалізаційні процеси, динамічні темпи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій зумовлюють актуальність і важливість вивчення іноземної мови як засобу міжособистісного і міжкультурного спілкування. Це й спричинило підвищення уваги до навчання іноземної мови. Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні учнів як суб'єктів міжкультурної комунікації через оволодіння ними іншомовною комунікативною компетентністю та розвиток якостей вторинної мовної та полікультурної особистості. [2, с. 145] З огляду на те, що провідним в системі освіти України визнано компетентнісний підхід, у межах кожної навчальної дисципліни виокремлено важливий напрям розв'язання освітніх завдань, спрямований на формування, розвиток і вдосконалення ключових компетентностей учнів. Як свідчить аналіз спеціальної літератури, основна спрямованість компетентнісного підходу в освіті полягає в посиленні діяльнісно-особистісного аспекту в навчанні, у забезпеченні зростання особистісного досвіду кожного учня

Учителі шукають ефективні підходи, засоби компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов, що впливає на зміст і технології, комбінування методів і прийомів навчання, а також на структурування підручників як основного засобу навчання іноземних мов. Особливий інтерес для нашого дослідження викликають підручники англійської мови для учнів 1 класу нової української школи, побудовані на компетентнісних засадах. Як свідчить аналіз змісту чотирьох підручників (автори - О. Карпюк, Т. Беляєва; авторські колективи - І. Доценко, О. Євчук, С. Губарева; Грін Кантрі, М. Павлюс), усі підручники мають чітку структуру, виклад навчального матеріалу відповідає загальнодидактичним принципам доступності, систематичності й послідовності, емоційності, а поєднує навчальні видання їх

спрямованість на реалізацію компетентнісного підходу, тобто на формування предметної і ключових компетентностей учнів. Усі підручники містять завдання, спрямовані на вдосконалення рецептивних і продуктивних видів мовленнєвої діяльності - аудіювання, читання, говоріння, письмо. У структурі підручників наявні завдання для групової, індивідуальної та самостійної роботи; ігрові та творчі завдання.

Важливим складником сучасних підручників англійської мови є чанти – короткі нескладні за мелодією пісні з частими повторами, одна з форм британської усної творчості. Сутність чантів можна описати трьома R – *rhyme, rhythm, repetition* (*рима, ритм, повторення*). Застосування чантів допомагає належним чином відпрацювати іншомовні мовленнєві зразки та ввести їх у лексикон учнів, удосконалити іншомовну вимову, закріпити правильну артикуляцію, інтонацію. Практично для кожної теми, що вивчається, є свої чанти, що полегшує процес засвоєння нової інформації.

Психологи і педагоги (І.Зимня, Г. Костюк, С.Максименко, В. Редько, А. Фрадинська та ін.) стверджують, що в молодших школярів відбувається нейрофізіологічне дозрівання мозку, з цим пов'язані гнучкість і пластичність механізмів говоріння, розвиток пам'яті, уваги, уяви, здатність до імітації, наслідування. Відповідно, на цьому етапі доцільно зосередити увагу на імітації звуків під час навчання іншомовної вимови; наслідуванні в інтонуванні в усному мовленні. [2, с. 182]. На наше переконання, прослуховування та спів чантів сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу, розширенню словникового запасу учнів початкових класів іншомовною лексикою, сприяє практичному оволодінню граматичною будовою англійської мови, її інтонаційними відтінками. Не менш важливо, що чанти сприяють формуванню в учнів системи уявлень про звичаї, традиції, культуру країни, мову якої опановують, тобто забезпечують формування соціокультурного досвіду учнів. Це спонукає учнів узгоджувати власну поведінку з соціокультурними реаліями.

Розглянемо кілька прикладів у підручнику з англійської мови для перших класів за авторством Т.Беляєвої. Так, для вивчення числівників запропоновано чант:

One, two, three, four, five and six,
Fish and chips, fish and chips.
One, two, three, four, five, six, seven,
Tea with lemon, tea with lemon.

Для того, щоб учні краще запам'ятали назви кольорів англійською мовою, до підручника також уміщено чант:

Red, red — a red bag,
Orange, orange — an orange bag,
Yellow, yellow — a yellow bag,
Green, green — a green bag,
Blue, blue — a blue bag,
Sky blue, sky blue — a sky blue bag,
Purple, purple — a purple bag,
One, two, three, four, five, six, seven.
7 colours, 7 bags.

Чанти допомагають учням краще запам'ятати назви днів тижня:

Monday, Tuesday,
Wednesday, Thursday.
Friday, Saturday,
Sunday — hooray!

Кращому запам'ятовуванню пісенних текстів сприяє низка чинників, як-от рима, мелодія, тональність. До того ж зміст чантів є доступним для учнів початкової школи. Критеріями відбору чантів вважаємо їх доступність, соціокультурний потенціал, інформаційне наповнення, ресурсна потужність для формування предметної і ключових компетентностей учнів.

Отже, використання чантів на уроках англійської мови в початкових класах сприяє підвищенню мотивації до навчання англійської мови, формуванню предметної і ключових компетентностей.

Література

1. Беляєва Т.Ю. Англійська мова (English) : підруч. для 1 класу закл. загальн. середн. освіти (з аудіосупроводом). Київ : Грамота. 128 с. **2. Полонська Т.К., Сідун М.М.** Лінгводидактичні засади навчання іноземних мов у закладах вищої педагогічної та загальної середньої освіти : монографія. Мукачево : МДУ. 2018 . 342 с.